ZEMŘEL, ABYCH ŽIL

SPOLEČNOST JOSEFA BOHUSLAVA FOERSTRA
ve spolupráci se Společností Františka Bílka a Obcí křesťanů

ZEMŘEL, ABYCH ŽIL

Sobota, 26. března 2016, 16 hod.
Obec křesťanů – Galerie Josefa Adamce
Na Špejcharu 3, Praha 7

Zahájení výstavy KŘÍŽOVÁ CESTA FRANTIŠKA BÍLKA

Přivítání kněze	Tomáš Boněk
Průvodní slovo	Olga Černá, František Kožíšek

JOSEF BOHUSLAV FOERSTER
BLOUD A SMRT (ČLOVĚK A SMRT)
Scénická hudba pro recitátora, housle a klavír, op. 75 (1908)
na stejnojmenné lyrické drama Hugo von Hofmannsthala
Překlad Otokar Fischer

Průvodní slovo	Vlasta Reittererová
Účinkující	Alfred Strejček, recitace
	Pavla Tesařová, housle
	Daniel Wiesner, klavír

JOSEF BOHUSLAV FOERSTER
BLOUD A SMRT (ČLOVĚK A SMRT)

JOSEF BOHUSLAV FOERSTER
BLOUD A SMRT (ČLOVĚK A SMRT)
Vlasta Reittererová

Jednoaktové lyrické drama *Bloud a smrt* napsal Hugo von Hofmannsthal roku 1893, ve svých devatenácti letech, premiéra se uskutečnila 13. listopadu 1898 v Theater am Gärtnerplatz v Mnichově. Už toto dílo ukázalo Hofmannsthala jako básníka bohatého jazyka se smyslem pro zvukovou stránku verše, vyjadřujícího se prostřednictvím symbolických obrazů.
Hofmannsthalovo drama *Bloud a smrt* je meditací o smyslu života. Jeho hlavní postava, šlechtic Claudio, žije osamocen, odtržen od lidí, nikdy neprožil opravdový cit. Přichází Smrt, a než si jej odvede, nechá předstoupit tři nejdůležitější lidi Claudiova života: matku, k níž nic necítil, milenku, kterou opustil, a přítele, jehož zradil. Teprve ve chvíli smrti Claudio pochopí, co vše v životě promeškal a jak ho promarnil. *Blouda a smrt* lze považovat za předstupeň slavného Hofmannsthalova celovečerního mystéria *Jedermann*, kterým se tradičně zahajuje každoroční salcburský festival.
Josef Bohuslav Foerster napsal k Hofmannsthalovu dramatu roku 1908 ve Vídni scénickou hudbu. Nevíme bohužel, zda podnět vyšel od dramatika, od nějakého divadla, nebo se jednalo o Foersterovo osobní rozhodnutí. Toho roku byl ohlášen cyklus komorních literárních večerů (Wiener Kammerabende) v Josefstadtu, kde bylo v plánu mimo jiné i uvedení dramatu *Bloud a smrt.* Není vyloučeno, že Foersterova hudba s touto plánovanou sezonou může souviset, Wiener Kammerabende však skončily, sotva začaly; zůstalo pouze u jediného večera z díla Augusta Strindberga. K uvedení Hofmannsthalova dramatu s Foersterovou hudbou ve Vídni nedošlo.
Hofmannsthalův *Bloud a smrt* se s Foersterovou hudbou hrál pouze jednou, a sice česky v překladu Otokara Fischera pod názvem *Člověk a smrt* 28. února 1930 v nastudování pražské konzervatoře u příležitosti 80. narozenin prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka. Režii představení ve Stavovském divadle měl Milan Svoboda, autorem výpravy byl František Zelenka, dirigoval Pavel Dědeček. V roli Claudia vystoupil tehdy 23letý Jan Pivec, pozdější dlouholetý člen činohry Národního divadla, matku hrála Jaroslava (Slávka) Procházková, pozdější oblíbená operní zpěvačka a v letech 1949–1973 členka opery Národního divadla. Milenku hrála Štěpánka Holečková, přítele Ladislav Kořínek, sluhu Jan Kühnmund. Smrt ztělesnila Elsa Kolbenová, která se o dvanáct let později stala obětí nacismu. Její život skončil 22. září 1942 v koncentračním táboře Malý Trostinec.
Josef Bohuslav Foerster však scénickou hudbu k Hofmannsthalovi přepracoval také v komorní verzi pro recitátora, housle a klavír, přičemž Hofmannsthalův text podstatně zkrátil. Vynechal celý dlouhý monolog Claudiův a soustředil se na konfrontaci hlavního hrdiny s fiktivními osobami matky, milenky a přítele, které mu Smrt postupně přivádí. Foersterova komorní verze z Archivu Českého rozhlasu signovaná razítkem Foerstrovy společnosti zazněla ve světové premiéře 3. března 2014 v originální němčině v Hofmannstahlově domě ve Vídni (v obsazení Alfred Strejček – recitace, Jana Vonášková – housle, Daniel Wiesner – klavír), následovaly reprízy v Praze v sále Mozartea a v Lipsku. Dnes se tedy jedná o první uvedení komorní verze v překladu Otokara Fischera.

Josef Bohuslav Foerster

Hugo von Hofmannsthal

Josef Bohuslav Foerster
DER TOR UND DER TOD
Nach dem gleichnamigen Dramolett
von Hugo von Hofmannsthal

Personen:
Der Tod
Claudio, ein Edelmann

Tote Erscheinungen:
Claudios Mutter
Claudios Geliebte
Ein Jugendfreund

CLAUDIO
Tu, was du willst, und gute Nacht.
Musik?
Und seltsam zu der Seele redende!
Hat mich des Menschen Unsinn auch verstört?
Mich dünkt, als hätt ich solche Töne
Von Menschengeigen nie gehört...

In tiefen, scheinbar langersehnten Schauern
Dringts allgewaltig auf mich ein,
Es scheint unendliches Bedauern,
Unendlich Hoffen scheint‘s zu sein,
Als strömte von den alten, stillen Mauern
Mein Leben flutend und verklärt herein.
Wie der Geliebten, wie der Mutter Kommen,
Wie jedes Langverlor‘nen Wiederkehr,
Regt es Gedanken auf, die warmen, frommen,
Und wirft mich in ein jugendliches Meer:
Ein Knabe stand ich so im Frühlingsglänzen
Und meinte aufzuschweben in das All,
Unendlich Sehnen über alle Grenzen
Durchwehte mich in ahnungsvollem Schwall!
Und Wanderzeiten kamen, rauschumfangen,
Da leuchtete manchmal die ganze Welt,
Und Rosen glühten, und die Glocken klangen,
Von fremdem Lichte jubelnd und erhellt:
Wie waren da lebendig alle Dinge
Dem liebenden Erfassen nah gerückt,
Wie fühlt‘ ich mich, beseelt und tief entzückt,
Ein lebend‘ Glied im großen Lebensringe!
Da ahnte ich, durch mein Herz auch geleitet,
Den Liebesstrom, der alle Herzen nährt,

Josef Bohuslav Foerster
BLOUD A SMRT (ČLOVĚK A SMRT)
Na stejnojmenné lyrické drama
Hugo von Hofmannsthala
Překlad: Otokar Fischer

Osoby:
Smrt
Claudio, šlechtic

Mrtví:
Claudiova matka
Claudiova milenka
Přítel z mládí

CLAUDIO
Čiň, jak ti libo, dobrou noc.
Co slyším?
Ta hudba divně k duši promlouvá!
Což strašidel se bojím už jak on?
Mně jest, jak nemohly by lidské housle
ze sebe vydávati tento tón....

Teď, ano teď se chvěju oním děsem,
o kterém duch můj dávno sní,
ta píseň nekonečným plesem,
lítostí nekonečnou zní,
můj život, zjasněn, božským hlesem
od vetchých odráží se zdí.
Tak jako když se vrací bytost drahá,
jak matky políbení dojemné,
zas přicházejí zbožná přání vlahá,
zas vlny mládí šumí kolem mne.
Když jsem byl hochem, etherná má duše
vesmírem vonným chtěla volně plout,
slunečné svoje příbuzenství tuše,
neznal jsem cíle, necítil jsem pout!
Pak, nádherou zpit, toulal jsem se v dáli,
vše bylo plno nevídaných krás,
a zvony hlaholily, růže plály,
svět celý někdy zažehl se v ráz.
Míz bujných byly tenkrát stromy plny,
prazdrojům života jsem blízko stál,
a duch můj prudkou rozkoš v sebe ssál,
že jím též tekou všeho bytí vlny,
že mým též srdcem lásky proud se valí
tak jako srdcem pozemšťanů všech,

Und ein Genügen hielt mein Ich geweitet,
Das heute kaum mir noch den Traum verklärt.
Tön fort, Musik, noch eine Weile so
Und rühr mein Inn‘res also innig auf:
Leicht wähn ich dann mein Leben warm und froh,
Rücklebend so verzaubert seinen Lauf:
Denn alle süßen Flammen, Loh an Loh,
Das Starre schmelzend, schlagen jetzt herauf!
Des allzu alten, allzu wirren Wissens
Auf diesen Nacken vielgehäufte Last
Vergeht, von diesem Laut des Urgewissens, Den
kindisch-tiefen Tönen angefasst.
Weither mit großem Glockenläuten
Ankündigt sich ein kaum geahntes Leben,
In Formen, die unendlich viel bedeuten,
Gewaltig-schlicht im Nehmen und im Geben.

DER TOD
Und nur du selber schellenlaut und leer.

CLAUDIOS MUTTER
Wie viele süße Schmerzen saug ich ein
Mit dieser Luft. Wie von Lavendelkraut
Ein feiner toter Atem weht die Hälfte
Von meinem Erdendasein hier umher:
Ein Mutterleben, nun, ein Dritteil Schmerzen,
Eins Plage, Sorge eins.
Was weiß ein Mann davon?
An der Truhe:
Die Kante da noch immer scharf?
Da schlug er sich einmal die Schläfe blutig.
Freilich, er war auch klein und heftig, wild
Im Laufen, nicht zu halten. Da, das Fenster!
Da stand ich oft und horchte in die Nacht
Hinaus auf seinen Schritt mit solcher Gier,
Wenn mich die Angst im Bett nicht länger litt,
Wenn er nicht kam, und schlug doch zwei,
und schlug dann drei
und fing schon blass zu dämmern an...
Wie oft... Doch hat er nie etwas gewusst...
Ich war ja auch bei Tag hübsch viel allein.
Die Hand, die gießt die Blumen, klopft den Staub
Vom Kissen, reibt die Messingklinken blank,
So läuft der Tag... Allein der Kopf hat nichts
Zu tun: da geht im Kreis ein dumpfes Rad

tenkráte stačíval mi pohled malý,
aby se štěstím zatajil můj dech.
Zaznívej, hudbo, aspoň okamžik
mi ještě vzrušeného blaha přej!
Jako bych šedé přítomnosti znik!

K dětství se vrací žití mého rej...
Vše tuhé ke dnu klesá, tichne ryk,
v plamenech sladkých taje beznaděj.
Vědění spousta hrbila mou šíji,
věděním byl jsem pomaten a hluch,
před hloubkou dětských tónů blud můj míjí,
v nich zpívá lidstva svědomí a duch.
Dunících zvonů zvuk ten táhlý...
V něm tajemství se hlásí. Vůkol roste
cos, co má smysl všeobsáhlý
a formy velebné a prosté.

SMRT
Já zjevím ti, jak život měl tě rád.

CLAUDIOVA MATKA
Se vzduchem vdechuji tu sladký bol.
Půl mého žití poletuje zde
jak jemná vůně levandulí zvadlých:
Čím pak je celý život mateřský?
Třetí díl bolu, trampot tolikéž,
starostí stejně.
Muž to netuší.
U truhly:
Je stále ostrá tato hrana zde?
Zde jednou do krve si rozbil spánek.
Ovšem, byl malý, prudký, divoký,
nejraděj tryskem pádil. A zde okno!
Tu často stávala jsem, do noci
čekajíc dychtivě na jeho krok,
s lože mě prudká bázeň vyhnala,
když nepřicházel, bily dvě
a tři,
a venku jižjiž bledě svítalo...
Ba často... Nepoznal však nikdy nic...
I za dne bývala jsem samotna.
Hle, rukou zalévá se, stírá prach,
stolek se rovná,
mosaz vyleští:
tak prchá den. Jen hlava nemá nic
na práci, v ní se honí dokola

Mit Ahnungen und traumbeklommenem
Geheimnisvollem Schmerzgefühle, das
Wohl mit der Mutterschaft unfasslichem
Geheimem Heiligtum zusammenhängt
Und allem tiefsten Weben dieser Welt
Verwandt ist. Aber mir ist nicht gegönnt,
Der süß beklemmend, schmerzlich nährenden,
Der Luft vergang'nen Lebens mehr zu atmen.
Ich muss ja gehen, gehen...

předtucha s bázní v úzkostlivých snech,
v tajeném bolu, který vyvěrá
snad z nepochopitelné svatosti
mateřské lásky a je příbuzný
s nejhlubším děním světa tohoto.
Však není mi už přáno dýchati
na vzduchu, jenž mě sladce umdlévá
a bolně láká v život předešlý.
Vždyť musím jíti, jíti...

CLAUDIO
Wie einer Gottheit Nähe wundervoll
Durchschauern mich und quellend füllen soll
Mit Menschensehnsucht,
Menschenlust und -weh?!

CLAUDIO
Jak žilka každičká se po ní pne,
a je-li na blízku, jak zmáhá mne
všelidská touha,
lidí slast a bol!

Der Tod spielt die Melodie eines alten Volksliedes

Smrt hraje melodii staré písně lidové

CLAUDIOS GELIEBTE
Es war doch schön... Denkst du nie mehr daran?
Freilich, du hast mir weh getan, so weh...
Allein was hört denn nicht in Schmerzen auf?
Ich hab so wenig frohe Tag' geseh'n,
Und die, die waren schön als wie ein Traum!
Die Blumen vor dem Fenster, meine Blumen,
Das kleine, wacklige Spinett, der Schrank,
In den ich deine Briefe legte und
Was du mir etwa schenktest... alles das –
Lach mich nicht aus – das wurde alles schön
Und redete mit wachen, lieben Lippen!
Wenn nach dem schwülen Abend Regen kam
Und wir am Fenster standen... ah, der Duft
Der nassen Bäume!... Alles das ist hin,
Gestorben, was daran lebendig war!
Und liegt in unsrer Liebe kleinem Grab.
Allein es war so schön, und du bist schuld, Dass
es so schön war. Und dass du mich dann
fortwarfst, achtlos grausam, wie ein Kind,
Des Spielens müd, die Blumen fallen lässt...
Mein Gott, ich hatte nichts, dich festzubinden.
Wie dann dein Brief, der letzte, schlimme, kam,
Da wollt ich sterben. Nicht um dich zu quälen,
Sag ich dir das. Ich wollte einen Brief
Zum Abschied an dich schreiben, ohne Klag,
Nicht heftig, ohne wilde Traurigkeit,
Nur so, da! Du nach meiner Lieb und mir

CLAUDIOVA MILENKA
Bylo to krásné... Nevzpomínáš už?
Ovšem, tys ublížil mi, ublížil...
Ale což něco končí bez pláče?
Viděla jsem tak málo šťastných dnů,
a dny ty byly svůdné jako sen!
Květiny v oknech, moje květiny,
a malý rozviklaný spinet, skříň,
v níž ukládala jsem tvé dopisy
a někdy tvoje dárky... vše to, vše
– nesměj se mi – to bylo plno krás
a promlouvalo něžně jako jitro!
Když po večeru mdlém se spustil déšť,
a u okna jsme stáli... ó jak strom
tak vlhce voněl...! Všechno je to tam,
a vše, co živo bylo, povadlo
a s naší láskou pod trávníčkem spí.
Než krásné bylo vše, a tys to, tys,
jenž onu krásu stvořil. Žes mě pak
odhodil krutě, jako dítě zlé,
hrou unaveno, květy upouští...
bože, já neměla, čím upoutat tě.
Když pak tvé psaní došlo poslední,
já chtěla zemřít. Neříkám to proto,
že tě chci trápit. Na rozloučenou
jsem psala dopis – nebyl zoufalý,
byl bez výčitek – aby se ti přec
po mojí lásce jednou zastesklo

Noch einmal solltest Heimweh haben und
Ein wenig weinen, weil's dazu zu spät.
Ich hab dir nicht geschrieben. Nein. Wozu? Was
weiß denn ich, wie viel von deinem Herzen
In all dem war, was meinen armen Sinn
Mit Glanz und Fieber so erfüllte, dass
Ich wie im Traum am lichten Tage ging.
Aus Untreu macht kein guter Wille Treu,
Und Tränen machen kein Erstorb'nes wach.
Man stirbt auch nicht daran. Viel später erst,
Nach langem öden Elend durft' ich mich
Hinlegen, um zu sterben. Und ich bat,
In deiner Todesstund' bei dir zu sein.
Nicht grauenvoll, um dich zu quälen nicht,
Nur wie wenn einer einen Becher Wein
Austrinkt und flüchtig ihn der Duft gemahnt
An irgendwo vergess'ne, leise Lust.

i po mně, abys zaplakal, že už
je příliš pozdě.
Nedopsala jsem. Nač také?
Což vím, nakoliks byl srdcem
účastněn v tom, co mysl ubohou
mi leskem horečným tak plnilo,
že za dne chodila jsem jako v snách!
Nevěrnost v opak nelze obrátit
a slza mrtvý život nevzkřísí.
Srdce mi nepuklo. Až později pak,
po dlouhé, trudné bídě směla jsem
se k smrti klást. Mou prosbou bylo: kéž
dlím u tebe, až budeš umírat.
Ne, bych tě hrůzně trápila, jen tak,
jako když někdo víno vypije
a vůně vzpomínku v něm vyvolá
na tichou rozkoš, která v mysli spí.

EIN JUGENDFREUND
Lebst du noch immer, Ewigspielender?
Liest immer noch Horaz und freuest dich
Am spöttisch-klugen, nie bewegten Sinn?
Mit feinen Worten bist du mir genäht,
Scheinbar gepackt von was auch mich
bewegte...
Ich hab dich, sagtest du, gemahnt an Dinge, Die
heimlich in dir schliefen, wie der Wind
Der Nacht von fernem Ziel zuweilen redet...
O ja, ein feines Saitenspiel im Wind
Warst du, und der verliebte Wind dafür
Stets eines Ander'n ausgenützter Atem,
Der meine oder sonst. Wir waren ja
Sehr lange Freunde. Freunde? Heißt:
Gemein war zwischen uns Gespräch bei Tag und
Nacht,
Verkehr mit gleichen Menschen, Tändelei
Mit einer gleichen Frau.
Gemein: so wie s Gemeinsam zwischen Herr
und Sklave ist
Haus, Sänfte, Hund und Mittagstisch und
Peitsche: Dem ist das Haus zur Lust, ein Kerker
dem, den trägt die Sänfte, jenem drückt die
Schulter ihr Schnitzwerk wund,
der lässt den Hund im Garten
Durch Reifen springen, jener wartet ihn!...
Halbfertige Gefühle, meiner Seele
Schmerzlich gebor'ne Perlen, nahmst du mir

PŘÍTEL Z MLÁDÍ
Ty, jenž jsi věčně hrál, tys ještě živ?
Čteš stále Horáce a radost máš
z kousavých aforismů bez citu?
S úlisnou řečí kroužils kolem mne,
jak bys byl tím jat, v duši mé co žilo...

Prý jsem tě upomínal na taje,
jež v tobě dřímají, tak jako vítr,
když noci šeptá cosi o dálkách...
Ó ano, byls jak harfa aeolská,
a vždycky byl ti nutný cizí dech,
ať můj, ať číkoli. Ó přátelé
jsme bývávali. Ano. Totiž tak:
Společny byly naše rozmluvy,
společni naši známí, společna
milostná byla pletka.
Společna:
pán s otrokem jak sdílí dům a bič
a nosítka i hostinu a psa:

dům vlastnictvím je nebo žalářem,
nosítka pána nesou, otroku
se ryjí v maso,

pes je pro zábavu,
však od sluhy si dává sloužit sám!...
Nevykvašené city, perly nitra
rozené v bolu, jsi mi uchvátil

Und warfst sie als dein Spielzeug in die Luft,
Du schnellbefreundet, fertig schnell mit jedem,
Ich mit dem stummen Werben in der Seele
Und Zähne zugepresst, du ohne Scheu
An allem tastend, während mir das Wort
Misstrauisch und verschüchtert starb am Weg.
Da kam uns in den Weg ein Weib. Was mich
ergriff, wie Krankheit über einen kommt,
Wo alle Sinne taumeln, überwach
Von allzu vielem Schau‘n nach einem Ziel,
Nach einem solchen Ziel, voll süßer Schwermut
Und wildem Glanz und Duft, aus tiefem Dunkel
Wie Wetterleuchten bebend... alles das,
Du sahst es auch, es reizte dich! „Ja, weil
Ich selber ähnlich bin zu mancher Zeit,
So reizte mich des Mädchens müde Art
Und herbe Hoheit, so enttäuschten Sinns
Bei solcher Jugend “ Hast du's mir denn nicht
Dann später so erzählt? Es reizte dich!
Mir war es mehr als dieses Blut und Hirn!
Und sattgespielt, warfst du die Puppe mir,
Mir zu, Bild vom Überdruss
In dir entstellt, so fürchterlich verzerrt,
Des wundervollen Zaubers so entblößt,
Die Züge sinnlos, das lebend‘ge Haar
Tot hängend, warfst mir eine Larve zu,
In schnödes Nichts mit widerlicher Kunst
Zersetzend rätselhaften süßen Reiz.
Für dieses hasste endlich ich dich so,
Wie dich mein dunkles Ahnen stets gehasst,
Und wich dir aus.
Dann treib mich mein Geschick,
Das endlich mich zerbroch‘nen segnete
Mit einem Ziel und Willen in der Brust
Die nicht in deiner gift‘gen Nähe ganz
Für alle Triebe abgestorben war –
Ja, für ein Hohes trieb mich mein Geschick
In dieser Mörderklinge herben Tod.
Der mich in einen Straßengraben warf,
Darin ich liegend langsam moderte
Um Dinge, die du nicht begreifen kannst. Und
dreimal selig dennoch gegen dich,
Der keinem etwas war und keiner ihm.

CLAUDIO
Er sinkt tot zu den Füßen des Todes nieder.

a házels jimi pro žert do vzduchu.
Ty s každým jsi se rychle bratřil, rychlej'
zas rozcházel: já němou duší práh'
po duši družné, ty jsi bez úcty
bral slova v ústa: mně řeč zmírala
na polou cesty studem, nevírou.
Tu skřížila nám cestu žena. Mne
horečka jala, smysly přebdělé
se zapotácely, že za metou
jedinou nepřestaly vyhlížet,
divokou touhou obestřen byl cíl,
a divou září jako blyskavicí
se třásl vonným temnem. – ...Vše to,
vše jsi viděl též, tebe to dráždilo! –
„Protože sám jsem občas takový,
proto mě tato dívka dráždila
únavou, trpkou hrdostí a tím,
že v mládí útlém byla zklamána.“
Taks později říkal. Dráždilo tě to!
Ale mně byla dražší, než má krev!
Když jsi si pohrál, hodils loutku mně.
Zjev její znetvořen byl k nepoznání,
strhány rysy, kouzlo povadlé,
zničen byl výraz, divotvorný vlas
mrtvolně zcuchán –
dals mi mrtvolu,
neb hnusným uměním svým rozleptals
záhadně sladký její všechen půvab.
Za to jsem k tobě pojal nenávist
(hned od počátku mne k ní nutkal pud)
a unik jsem ti.
Pak mě osud zdvih'
a posvětil mě, vůli, sílu, cíl
mně zlomenému vložil do ňader,
jež ani v rozkladné tvé blízkosti
neodumřela vyšším hnutím všem,
a pro vznešené dílo osud hnal
má prsa na vražedné dýky hrot.
A tak jsem klesl v příkop silniční,
mé tělo ponenáhlu hnilo tam
pro myšlenky, jež chápat neumíš.
Před tebou třikrát blažen jsem: ty nejsi
nikomu ničím – nikdo ničím tobě.

CLAUDIO
Shroutí se mrtev k nohám Smrti.

DER TOD
Wie wundervoll sind diese Wesen,
Die, was nicht deutbar, dennoch deuten,
Was nie geschrieben wurde, lesen,
Verworrenes beherrschend binden
Und Wege noch im Ewig-Dunkeln finden.

SMRT
Jak zázračné to pokolení,
jež věčné taje v slova mění,
čte runy, kterých nikdo nepsal,
z chaosu má své posvěcení
a cestu nalézá, kde cesty není.

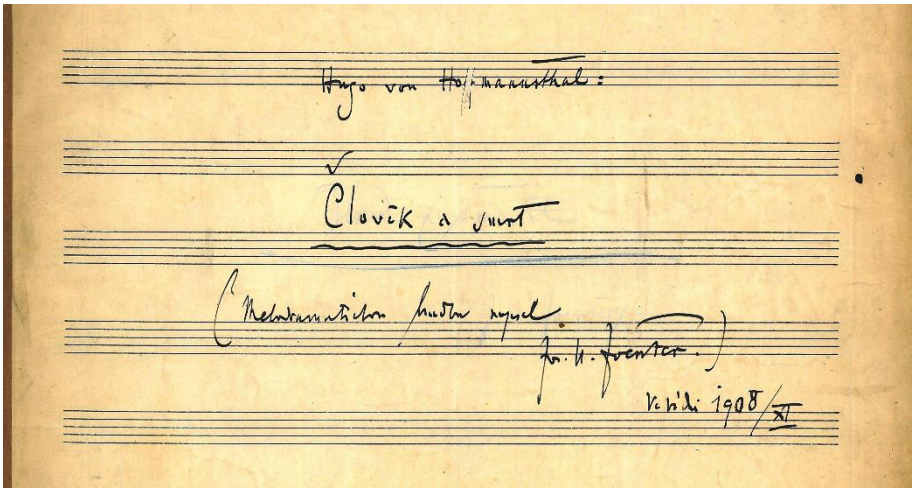

Otokar Fischer

Alfred Strejček, recitace
vystudoval herectví na brněnské JAMU a prošel řadou pražských i mimopražských divadel. Hrál postupně v Divadle O. Stibora v Olomouci, v Divadle Jiřího Wolkera v Praze, v Divadle Maringotka, ve Státním divadle v Brně, v Divadle E. F. Buriana a v Divadle Za branou u Otomara Krejči, byl stálým hostem Lyry Pragensis a dlouhá léta vystupoval i v pražské poetické vinárně Viola. Pět let působil jako pedagog uměleckého přednesu na pražské konzervatoři. Patří mezi špičkové interprety poezie a prózy a je několikanásobným laureátem soutěží profesionálních umělců v uměleckém přednesu. Je držitelem nejvyššího ocenění v tomto oboru – Křišťálové růže. Přednáší též v latině, angličtině, němčině, španělštině a italštině. Má za sebou řadu filmových a televizních rolí – filmy Tři zlaté vlasy děda Vševěda a Podivuhodná přátelství herce Jesenia, televizní inscenace Josefína, Lásky hra osudná, Smrt a blažená paní, Malá mořská víla a j. Je vyhledávaným interpretem melodramatických děl. Spolupracuje s našimi nejvýznamnějšími hudebními tělesy i sólisty. Jeho hlas se vepsal do povědomí posluchačů rozhlasu i televize. Významná je i jeho činnost moderátorská. 15 let uváděl v ČT přímé přenosy jazzového cyklu Hudební studio M a dodnes provází veřejné rozhlasové nahrávky Big bandu Českého rozhlasu. Společně se Štěpánem Rakem je nositelem ceny UNESCO za koncertní projekt Vivat Comenius, se kterým oba umělci vystoupili na více než šesti stovkách koncertů ve dvaatřiceti zemích čtyř kontinentů.

Daniel Wiesner, klavír
Klavírista Daniel Wiesner pochází z Prahy a na klavír hraje od sedmi let. Studoval na pražské konzervatoři pod vedením Valentiny Kameníkové a později na Akademii múzických umění ve třídě profesora Petera Toperczera. V letech 1988 a 1990 absolvoval mistrovské kurzy u Rudolfa Kehrera ve Výmaru. Kromě několika cen v domácích soutěžích, které získal ještě za studií na konzervatoři, je Daniel Wiesner vítězem Mezinárodní klavírní soutěže v Glasgow a nositelem ceny ze soutěže „Vianna da Motta“ v Lisabonu. V roce 1993 obdržel Cenu Hlávkovy nadace. Od roku 1994 je členem komorního souboru „In modo camerale“. Jako sólista vystupuje s předními českými orchestry a nahrává pravidelně pro Český rozhlas. Je také vyhledávaným komorním hráčem. Klavírista Daniel Wiesner vystupoval na koncertech ve většině evropských zemí, v USA, Jordánsku a Japonsku. Premiéroval řadu soudobých skladeb a má obsáhlou diskografii s díly Bedřicha Smetany, Leoše Janáčka, Zdeňka Fibicha, Sergeje Prokofjeva, Karla Boleslava Jiráka, Bohuslava Martinů a Miroslava Kabeláče. V roce 2009 obdržel Cenu České hudební rady za vynikající interpretaci soudobé hudby a propagaci české tvorby.

Pavla Tesařová, housle
Pavla Tesařová se začala učit hře na housle od sedmi let. Na svém kontě má řadu úspěchů. V roce 2007 vyhrála poprvé v soutěži Plzenecké housličky (další vítězství následovala v letech 2009 a 2011). Rok 2008 přinesl vítězství na Kociánově houslové soutěži (včetně ceny za nejlepší provedení povinné skladby) a následovala řada dalších ocenění, v Ústí nad Orlicí získala také cenu nadace B. Martinů za nejlepší provedení skladatelova díla. V roce 2011 vyhrála celostátní kolo soutěže ZUŠ v Liberci a obdržela cenu za umělecký projev zároveň s cenou Sólistka orchestru Europera 2011/2012. Již jako devítiletá zvítězila v konkurzu a hrála s Josefem Sukem a orchestrem PKF na koncertu ve Španělském sále Pražského hradu. Vystupovala v přímém televizním přenosu festivalu Zlatá Praha s Václavem Hudečkem, hrála s Jihočeskou komorní filharmonií a také s polskou Filharmonií Ziełona Gora. Vrcholem spolupráce s orchestrem Europera byl prestižní koncert s TV přenosem v katedrále sv. Víta a 7 koncertů ve francouzském Deux-Sevres pod vedením dirigenta M. Krejčího. V roce 2014 obdržela cenu města Plzně – Orfeus a vystoupila sólově s Plzeňskou filharmonií. V tomto roce se též stala absolutní vítězkou v celostátním kole soutěže uměleckých

škol v Liberci. V roce 2015 se stala absolutní vítězkou mezinárodní houslové soutěže J.Micky a laureátkou velmi prestižní Kocianovy houslové soutěže. Od září studuje na Pražské konzervatoři u prof. Pavla Kudeláska.

Alfred Strejček

Daniel Wiesner

Pavla Tesařová

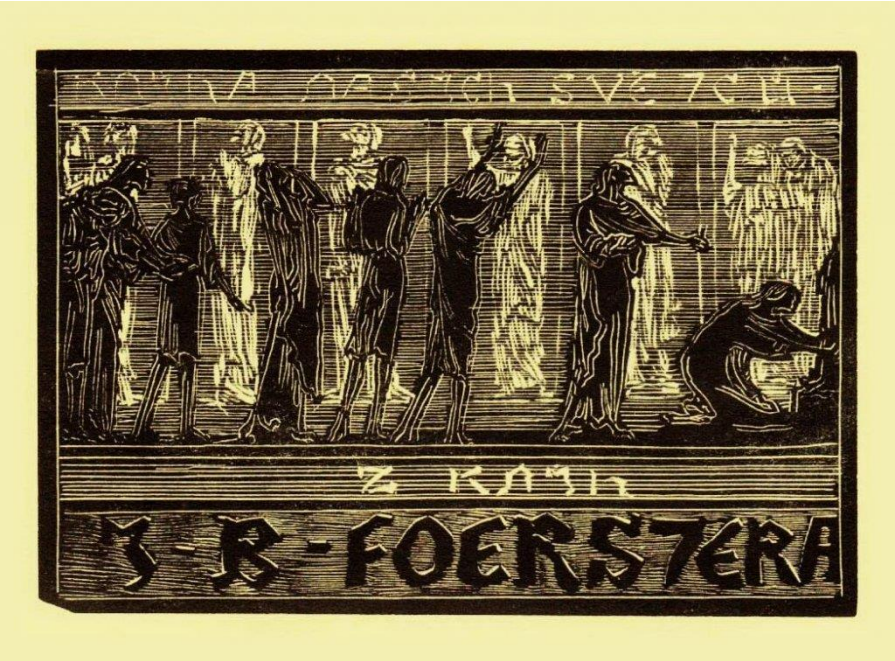

Pořadatel
Společnost Josefa Bohuslava Foerstra
Puškinovo náměstí 9, 160 00 Praha 6
www.sjbfoerster.cz

Spolupořadatelé
Společnost Františka Bílka
Křivenická 413/16, 181 00 Praha 8
www.spol-fb.cz

Obec křesťanů – Galerie Josefa Adamce
Na Špejcharu 3, Praha 7
www.gja.cz

Použité ilustrace

Titulní strana : František Bílek, „Křížová cesta“, 2. zastavení
s. 12 Titulní stránka Foerstrova autografu „Člověk a smrt“ (Archiv Českého rozhlasu)
s. 15 Ex libris J. B. Foerstra od Františka Bílka (F. Bílek: Kniha našich světců. Z knih J. B. Foerstera, 1932, dřevoryt)

Ostatní vyobrazení a fotografie pocházejí ze soukromých archivů.

© Společnost Josefa Bohuslava Foerstra
2016